Nr 3 2019

Kanalen

ETT NYHETSBREV FRÅN SVENSK VENTILATION

Inomhusluften värst och viktigast

Lagstiftningen gäller utomhusluften, medan luften inne, som vi andas 90 % av våra liv, är i stort sett oreglerad. Den ansedda tidskriften THE NEW YORKER uppmärksammar detta i ett underhållande reportage. Alla som jobbar med inomhusluft borde sätta sig bekvämt tillrätta och avnjuta Nicola Twilleys reportage, som även finns inläst.

Europas sämsta luft

Befolkningen i Tuzla i Bosnien-Hercegovina andas Europas sämsta luft. Luftföroreningar, i synnerhet så kallade PM 2,5-partiklar, kan få förödande konsekvenser för hälsan. Världshälsoorganisationen WHO:s rekommendation är högst 10 mikrogram per kubikmeter luft. Sverige har i snitt 6, Bosnien-Hercegovina ligger på 42 och snittet i Tuzla landar på 65. Läs mer.

Informationscentrum för hållbart byggande

Uppdaterad FTX-guide

Nu lanserar Informationscentrum för hållbart byggande **Guide FTX.** Läs mer.

Sunt och lönsamt att renovera

Att sätta människan i centrum när man renoverar är både hälsosamt och lönsamt. Det visar en europeisk studie av de kvantitativa fördelarna i samband med renoveringar. Läs mer eller ladda ner rapporten.

Skolor: Inlärningen förbättras med
- 1 % för varje personliter uteluft per sekund.
- 2,3 % för varje ºC minskad övertemperatur.

Dessutom minskar sjukfrånvaron med 0,5 % för varje CO_2-minskning med 100 ppm.

Kontor: Prestationen förbättras med
- 0,8 % för varje personliter uteluft per sekund.
- 3,6 % för varje ºC minskad övertemperatur.

Sjukhus: Med bättre inomhusmiljö kan
- tiden till utskrivning minska med 11 %.
- personalomsättningen minska med 20 %.

FTX ger nöjdast hyresgäster

Jenny Berglund, ombyggnadschef på Svenska Bostäders målar upp en mörk bild av byggbranschen. Både byggare och installatörer gör för mycket fel. Men en ljuspunkt i VVS Forums reportage handlar om energibesparande åtgärder:
- Helst installerar vi FTX, det får vi störst kundnöjdhet med.

Ringvägen 100, Box 17154, 104 62 Stockholm, Tel 08-762 73 60. E-post info@svenskventilation.se

Nr 3 2019

Kanalen

ETT NYHETSBREV FRÅN SVENSK VENTILATION

Årsmöte 16 maj

Svensk Ventilation håller sitt årsmöte torsdagen den 16 maj på Münchenbryggeriet i Stockholm. Länk till anmälan.

14.00 Kaffe.

14.30 **Årsmöte i lokalen Nobelterrassen.**
Konjunkturrapport för ventbranschen.
Utmärkelser för insatser och mångfald.

15.30 Paus.

15.45 **Fastighetsägarnas nya verklighet.**
Christoffer Börjesson, Chief Digital Officer, Fastighetsägarna.
Hur blir man det vinnande laget, företaget och organisationen?
Jörgen Oom, legitimerad psykolog med specialistutbildning inom attitydpåverkan och kommunikation.

18.00 Fördrink.
Inneklimatgalan i Mälarsalen.

Inneklimatgalan 16 maj

Alla som jobbar med inomhusmiljö, fastighet, energieffektivisering, OVK m m är välkomna till Inneklimatgalan. Det blir stand-up, prisutdelningar och James Bond-tema på Münchenbryggeriet i Stockholm den 16 maj. Klä dig som skurk, agent eller något annat festligt.

Anmälan för medlemmar

Anmälan för övriga

SKL fokuserar på innemiljö

Sveriges Kommuner och Landsting fokuserar på innemiljön och har publicerat tre nya skrifter.

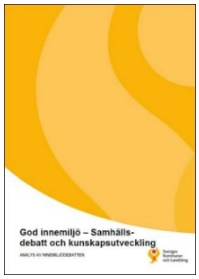

God innemiljö – Samhällsdebatt och kunskapsutveckling
Inomhusproblem i byggnader har diskuterats sedan 1970-talet då de första rapporterna om besvär kom. Rapporten ger en tillbakablick på hur debatten sett ut och var vi står idag. Skriften nämner att som ett konkret resultat av Allergiutredningen, SOU 1989:76, kom lagstiftningen om Obligatorisk Ventilationskontroll, OVK, som infördes i början av 1990-talet. Viktigt vid innemiljöproblem är att i en utredning börja med de ”enklaste” undersökningarna såsom fuktig byggnad och kanske bristande ventilation.

Lagar och regler som styr hanteringen av innemiljöfrågor i skolor
Allmänt om lagar och regler samt fördjupad information om vad som styr hanteringen av innemiljöfrågor och problem i skolan. Kraven utgår från regelverk kring arbetsmiljö respektive miljö- och hälsoskydd och broschyren följer den uppdelningen.

God innemiljö - Faktorer som påverkar inomhusmiljön i våra skolor
Tar upp olika faktorer som påverkar inomhusmiljön samt ger förslag på åtgärder. Syftet med skriften är att förenkla dialogerna mellan rektorer, lärare, elever och föräldrar och fastighetsorganisationen vid problem med inomhusmiljön.

Ringvägen 100, Box 17154, 104 62 Stockho

Nr 3 2019

Kanalen

ETT NYHETSBREV FRÅN SVENSK VENTILATION

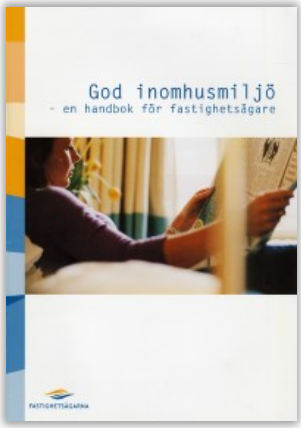

Fastighetsägarna - innemiljö

Fastighetsägarna har påbörjat revisionsarbetet med ***God inomhusmiljö – en handbok för fastighetsägare.*** Skriften ska publiceras 2019. Svensk Ventilation ingår i referensgruppen.

Remissvar

Svensk Ventilation är ventilationsbranschens remissinstans och har under mars lämnat följande remissvar:

- Arbetsmiljöverkets remiss: Förslag till föreskrifter om arbetsplatsens utformning.

Länk till alla Svensk Ventilations remissvar

Nypublicerad standard

SS-EN 14134:2019
Luftbehandling – Funktionsprovning och installationskontroll av ventilationssystem för bostäder.
Ventilation for buildings – Performance measurement and checks for residential ventilation systems. Läs mer eller provläs.

Återvinnarstandarden revideras

EN 308 *Värmeåtervinningsaggregat - Provningsmetoder för prestationsdata* har varit oförändrad sedan 1997, men snart ska arbetet starta med en revidering. Svensk expert i arbetsgruppen är Mikael Lönnberg.

Grundkurs för kommittédeltagare

Du som deltar i arbetet inom ISO, CEN eller SIS behöver kanske veta mer om standardisering. Anmäl dig till SIS:s endagskurs. Kursen är gratis och ordnas på flera orter:

- 10 april i Göteborg.
- 8 maj i Umeå.
- 12 juni i Stockholm.

Kommande möten

29-30 april	CEN TC 156 Ventilation for buildings, Frankfurt.
7 maj	SIS TK 170 Luftbehandling, Stockholm.

Ringvägen 100, Box 17154, 104 62 Stockholm, Tel 08-762 73 60. E-post info@svenskventilation.se

Nr 3 2019

Kanalen

ETT NYHETSBREV FRÅN SVENSK VENTILATION

Naturvårdsverket

Utvärdering av *Frisk luft*

Naturvårdsverket bedömer att myndigheternas arbete med Sveriges miljömål går för långsamt, trots att det inte är något fel på engagemanget. I sin underlagsrapport till delmålet *Frisk luft* noterar myndigheten bland annat att halterna av formaldehyd är låga i utomhusluft, men att människor trots det får en ganska hög exponering. Förklaringen är troligen källor i inomhusmiljön. Läs mer. Läs mer.

Regeringens preciseringar av Sveriges miljömål

Frisk luft

Halten av bensen högst 1 µg/m³ årsmedelvärde.

Halten av bens(a)pyren högst 0,0001 µg/m³ årsmedelvärde.

Halten av butadien högst 0,2 µg/m³ årsmedelvärde.

Halten av formaldehyd högst 10 µg/m³ timmedelvärde.

Halten av fina partiklar (PM2.5) högst 10 µg/m³ årsmedelvärde eller 25 µg/m³ dygnsmedelvärde.

Halten av grova partiklar (PM10) högst 15 µg/m³ årsmedelvärde eller 30 µg/m³ dygnsmedelvärde.

Halten av marknära ozon högst 70 µg/m³ åttatimmarsmedelvärde eller 80 µg/m³ timmedelvärde

Ozonindex högst 10 000 µg/m³ under en timme beräknat som ett AOT40-värde under perioden april–september.

Halten av kvävedioxid högst 20 µg/m³ årsmedelvärde eller 60 µg/m³ timmedelvärde (98-percentil).

Korrosion på kalksten mindre än 6,5 µm per år.

Folkhälsomyndigheten

Barnens miljö kartläggs

En enkät skickades i mars ut till 110 000 barn i Sverige. Folkhälsomyndigheten undersöker hur miljön påverkar barnens hälsa med frågor om bland annat inomhusmiljö, luftföroreningar och buller. Läs mer.

Arbetsmiljöverket

Miljön på förskolor granskas

Under nästa år ska Arbetsmiljöverket granska förskolans arbetsmiljö, men redan i höst drar de första inspektionerna i gång som en pilotstudie. Man vet till exempel att det finns problem med belastning/ergonomi, buller och psykisk stress, vilket man också kommer att fokusera på. Dessutom kan man under en inspektion upptäcka sådant som dåliga lokaler och bristande ventilation. Läs mer.

Ringvägen 100, Box 17154, 104 62 Stockholm, Tel 08-762 73 60. E-post info@svenskventilation.se

Nr 3 2019

Kanalen

ETT NYHETSBREV FRÅN SVENSK VENTILATION

INSU
Installationsbranschens utbildnings- och utvecklingscenter

Kombinera utbildning med arbete

Till hösten startar INSU två nya yrkeshögskoleutbildningar för dig som vill utbilda dig vidare inom ventilationsbranschen. Ansök senast den 25 april.

- **Projektledare VVS** - halvtid på distans i 2 år. Kvalificerade projekt kräver skickliga projektledare med kunskaper inom en rad olika områden.
- **Kalkylator VVS** - halvtid på distans i 1 år. Som kalkylator inom VVS drivs du av att hitta lösningar på tekniska utmaningar och ekonomiska förutsättningar.

Utbildningarna är avgiftsfria och CSN-berättigade. Läs mer eller kontakta camilla.gustafsson@insu.se.

Golftävling 14 juni

Nu finns åter chansen att få ståta med vandringspriset, som just nu förvaltas av Britta Permats. Svensk Ventilations golfturnering sker även i år som en deltävling i EMTF:s golftävling.
Sprid detta till dina golfspelande kollegor!

Tävlingsform: Slaggolf (en klass)

Plats: Sollentuna GK

Dag: fredagen den 14 juni

Samlingstid: 07.00

Start: Kanonstart 08.00

Prisutdelning sker efter EMTF:s prisutdelning.

Inbjudan med anmälningslänk skickas ut senare i april och i nästa Kanalen. Väl mött på banan!

Ringvägen 100, Box 17154, 104 62 Stockholm, Tel 08-762 73 60. E-post info@svenskventilation.se

Nr 3 2019

Kanalen

ETT NYHETSBREV FRÅN SVENSK VENTILATION

Stockholms Lokalavdelning

Juridik i ventilationsentreprenader

Den 11 mars och 8 april hölls de två första lektionerna i vårens medlemskurs *Juridik i ventilationsentreprenader.* Ett femtiotal vetgiriga ventilatörer samlades i Hägerstensåsens medborgarhus. Kursen har tagits fram speciellt för Svensk Ventilations medlemsföretag i samarbete med AG Advokat. Johan Wingmark och Isak Willborg turades om att förklara hur AB respektive ABT tolkas och hur man ska resonera i olika situationer.

Föreläsningarna videofilmas och görs tillgängliga så att den som vill hänga på eller får förhinder kan "titta ikapp". Det finns plats för fler deltagare. **Länk till anmälan**.

- **Felansvar**
- **Besiktningar**
- **Störningar**

Kursen belyser besiktningsförfarandet och hur felansvaret ser ut under garantitiden och ansvarstiden. Vi beskriver juridiken för de situationer som ger upphov till störningar för entreprenörer. Vi går igenom ÄTA-hantering och rätten till ersättning. Läs mer.

Dagar: Måndagarna 11 mars, 8 april, 13 maj och 10 juni.

Tid: 11.00 Samling med lunchmacka. 11.30-13.00 Lektion.

Plats: Hägerstensåsens medborgarhus, Riksdalervägen 2, Hägersten.

Pris: 400 kronor per person (4x100 kr) inklusive alla lunchmackor.

Lämplig litteratur: AB 04 och ABT 06. Dessa standardavtal ingår i Byggtjänsts bok *Allmänna bestämmelser och andra standardkontrakt för byggsektorn*. Skaffa boken hos Byggtjänst.

Ringvägen 100, Box 17154, 104 62 Stockholm, Tel 08-762 73 60. E-post info@svenskventilation.se

Nr 3 2019

Kanalen

ETT NYHETSBREV FRÅN SVENSK VENTILATION

Lokalavdelning Mitt

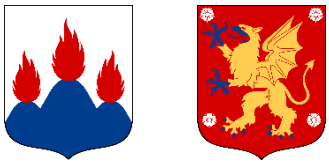

Uppskattade brandskyddskurser

Sammanlagt sjuttiotalet branschkollegor deltog i kurserna i ventilationstekniskt brandskydd, som Lokalavdelning Mitt höll under mars i Västerås och Linköping. Kurserna gavs anpassade till två målgrupper:

- Halvdag för montörer och arbetsledare.
- Heldag för entreprenörer och projektörer.

Vill du att vi upprepar kurserna på andra orter? Kontakta kansliet: erik.osterlund@svenskventilation.se.

Hjälp till att sprida *Kanalen*

Finns det fler på ditt företag som du anser kan ha nytta och glädje av den information vi sprider via vårt nyhetsbrev? Skriv in e-postadressen längst ner på vår startsida www.svenskventilation.se.

Vägledning om Fläkt-i-drift

En arbetsgrupp inom Svensk Ventilation gav våren 2018 ut denna vägledning som finns att köpa i vår webbutik. Boken riktar sig till alla som projekterar, installerar, inspekterar eller sköter byggnader med ventilationssystem med Fläkt-i-drift.

Medlemspris 200 kr, ordinarie pris 400 kr.
Läs mer och beställ.
Vägledningen erbjuds även till ett förmånligt paketpris tillsammans med *Praktiska lösningar - Brandskydd - Ventilation*. Till paketerbjudandet

Vad menas med Fläkt-i-drift?
En skyddsmetod där man låter ventilationssystemet fortsätta att gå om det börjar brinna för att på så sätt suga undan brandgaserna. Så egentligen menar man *fläkt i drift vid brand*. Att projektera, installera och sköta ventilationssystem med Fläkt-i-drift kräver särskild omsorg och vissa specialkunskaper.

Nr 3 2019

Kanalen

ETT NYHETSBREV FRÅN SVENSK VENTILATION

Svensk Ventilations medlemmar har **10 % rabatt** på INSU:s kurser

Utbildningar och kurser

Ventilationsmontör – halvårskurs inkl. certifiering

2019-04-08 - 2019-10-25	Katrineholm

Ventilationsmontör steg 1

2019-05-15	Stockholm
2019-08-22	Stockholm
2019-09-05	Katrineholm

Ventilationsmontör steg 2

2019-10-16 – 2019-10-17	Stockholm
2019-10-28 – 2019-10-29	Katrineholm

Ventilationsmontör steg 3

2019-05-16 – 2019-05-17	Katrineholm
2019-05-22 – 2019-05-23	Stockholm
2019-12-03 – 2019-12-04	Katrineholm
2019-12-17 – 2019-12-18	Stockholm

Installationsbrandskydd

1 dag	Kontakta INSU

Ventilationsteknik

2018-04-15 – 2019-04-16	Katrineholm
2018-05-08 – 2019-05-09	Katrineholm
2019-08-20 – 2019-08-21	Katrineholm
2019-10-09 – 2019-10-10	Katrineholm
2019-11-27 – 2019-11-28	Katrineholm

Bygglagstiftning OVK + certifieringsprov

2019-05-06 – 2019-05-08	Stockholm
2019-06-03 – 2019-06-05	Malmö
2019-09-09 – 2019-09-11	Katrineholm
2019-10-23 – 2019-10-25	Göteborg
2019-11-11 – 2019-11-13	Stockholm

Injustering av luftflöden

2019-06-10 – 2019-06-12	
2019-09-23 – 2019-09-25	Katrineholm
2019-12-10 – 2019-12-12	Katrineholm

Mätning av luftflöden

2019-05-22 – 2019-05-23	Katrineholm
2019-09-02 – 2019-09-03	Katrineholm
2019-11-06 - 2019-11-07	Katrineholm
2019-12-18 – 2019-12-19	Katrineholm

Styr- och reglerteknik, grundkurs

2019-05-08	Stockholm
2019-09-10	Katrineholm
2019-11-19	Stockholm

Projektekonomi

2019-12-11 – 2019-12-12	Katrineholm

Projektledarutbildning, 10 kursdagar

2019-09-03 – 2019-12-12	Katrineholm

INSU
Installationsbranschens utbildnings- och utvecklingscenter

Nr 3 2019

Kanalen

ETT NYHETSBREV FRÅN SVENSK VENTILATION

Medlemskalender

mars−maj 2019

2019-03-05	Brandskydd i teori och praktik, kursdag i Västerås
2019-03-06	Brandskydd i praktiken för vent-montörer, halvdag i Västerås
2019-03-11	Juridik i ventilationsentreprenader del 1, Stockholm
2019-03-12	Branschdag om brandskydd, Lin-köping
2019-03-19	Styrgrupp Marknad, webbmöte
2019-03-19	Brandskydd i teori och praktik, kursdag i Linköping
2019-03-20	Brandskydd i praktiken för vent-montörer, halvdag i Linköping
2019-03-20	Styrelsemöte, Stockholm
2019-03-28	SIS TK110 (Akustik), Borås
2019-04-08	Juridik i ventilationsentreprenader del 2, Stockholm
2019-04-09	Arbetsgrupp Tryckstyrning av fläk-tar, Stockholm
2019-04-09	Roadshowplanering, webbmöte
2019-04-10	Referensgrupp Branschstandard teknisk isolering VVS&Kyla, Sthlm
2019-04-11 -12	Vårmöte lokalavdelning Stock-holm, M/S Birka
2019-04-15	Eurovent PG-AHU, Vilnius

2019-04-24	Styrgrupp Brand med europeisk trendspaning, Stockholm
2019-04-25	Ductwork airtightness measure-ment, webbinarium
2019-04-25	Styrgrupp Marknad, webbmöte
2019-04-29 -30	CEN TC 156 (Ventilation for build-ings), Frankfurt
2019-05-07	SIS TK 170 Luftbehandling, Stock-holm
2019-05-08	Aktivitetsgruppen, Stockholm
2019-05-08	Ledningsgrupp VVS-ingenjör, Stockholm
2019-05-09	Styrgrupp Produkter, Stockholm
2019-05-13	Juridik i ventilationsentreprenader del 3, Stockholm
2019-05-16	Styrelsemöte, Stockholm
2019-05-16	Årsmöte, Stockholm
2019-05-16	Inneklimatgalan, Stockholm
2019-05-23	Nordiskt branschmöte, Braga
2019-05-23 -24	Eurovent Annual Meeting, Braga

Ringvägen 100, Box 17154, 104 62 Stockholm, Tel 08-762 73 60. E-post info@svenskventilation.se